

Superteleskopet og det første fotografi fra Månen

1° 5° 10° 15° 25°

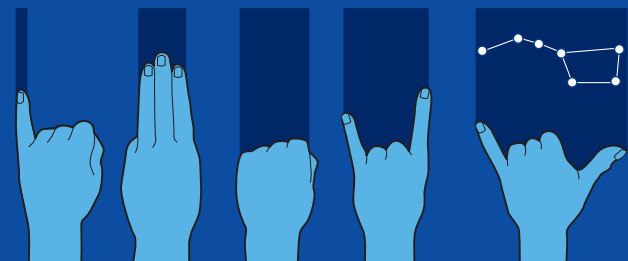
STJERNEHIMLEN I JANUAR

I samarbejde med **Observatoriet i Brorfelde**

Redigeret af: Lasse Foghsgaard

Grafik: Jens Herskind **POLITIKEN**

Tekst: Martti Kristiansen

14. januar

Morgenklipper og aftengas

Før solopgang kan du se de to klippeplaneter Merkur og Venus lavt mod horisonten i sydøstlig retning kl. 7.30, hvor Venus vil lyse klarest. Efter solnedgang vil Solsystemets to gaskæmper blive synlige. Klokken 18.30 vil Jupiter stå cirka 45 grader over horisonten mod syd og Saturn omkring 10 grader over horisonten i sydvest – få grader fra Månen.

Anbefaling: Superteleskopet

Du har garanteret set nogle af de flotte billeder, som Hubble-teleskopet har givet os gennem årene. For lidt over to år siden blev Hubbles afløser opsendt, James Webb-teleskopet (JWST), det hidtil største rumteleskop, der omtales som Hubble-teleskopet på steroider. Men hvad er forskellene på de to teleskoper, hvilke udfordringer skulle overkommes med det nye teleskop, og hvad kan vi lære af billederne fra JWST? På DRTV kan du se den britiske dokumentar fra 2022, der beskriver den imponerende ingeniørkunst, som var nødvendig for at bygge teleskopet. Denne rejse har taget over 30 år, involveret mere end 10.000 mennesker og kostet den nette sum af 70 mia. kr.

Du kan se dokumentaren her:

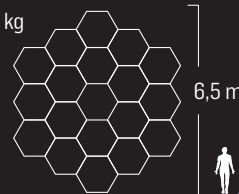
dr.dk/drtv/se/superteleskopet_424450

James Webb-teleskopet

SPEJLET

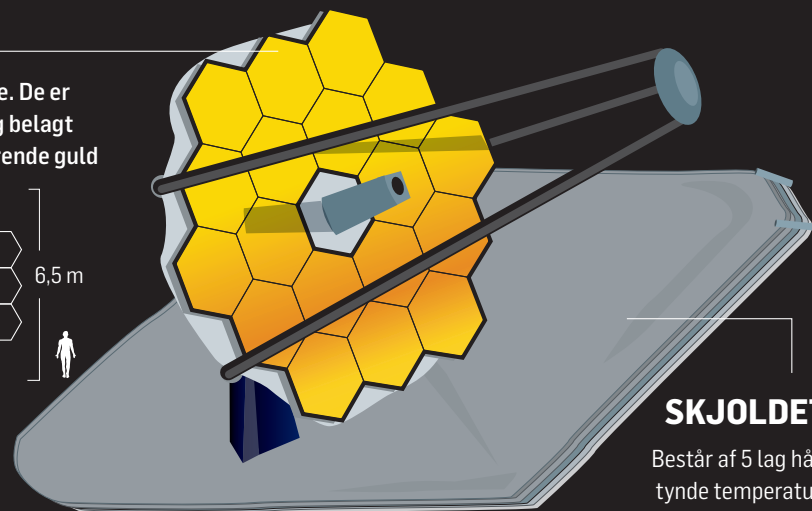
Består af 18 sekskantede spejle. De er slebet til ekstrem præcision og belagt med et ultratyndt lag reflekterende guld

Vægt: 710 kg

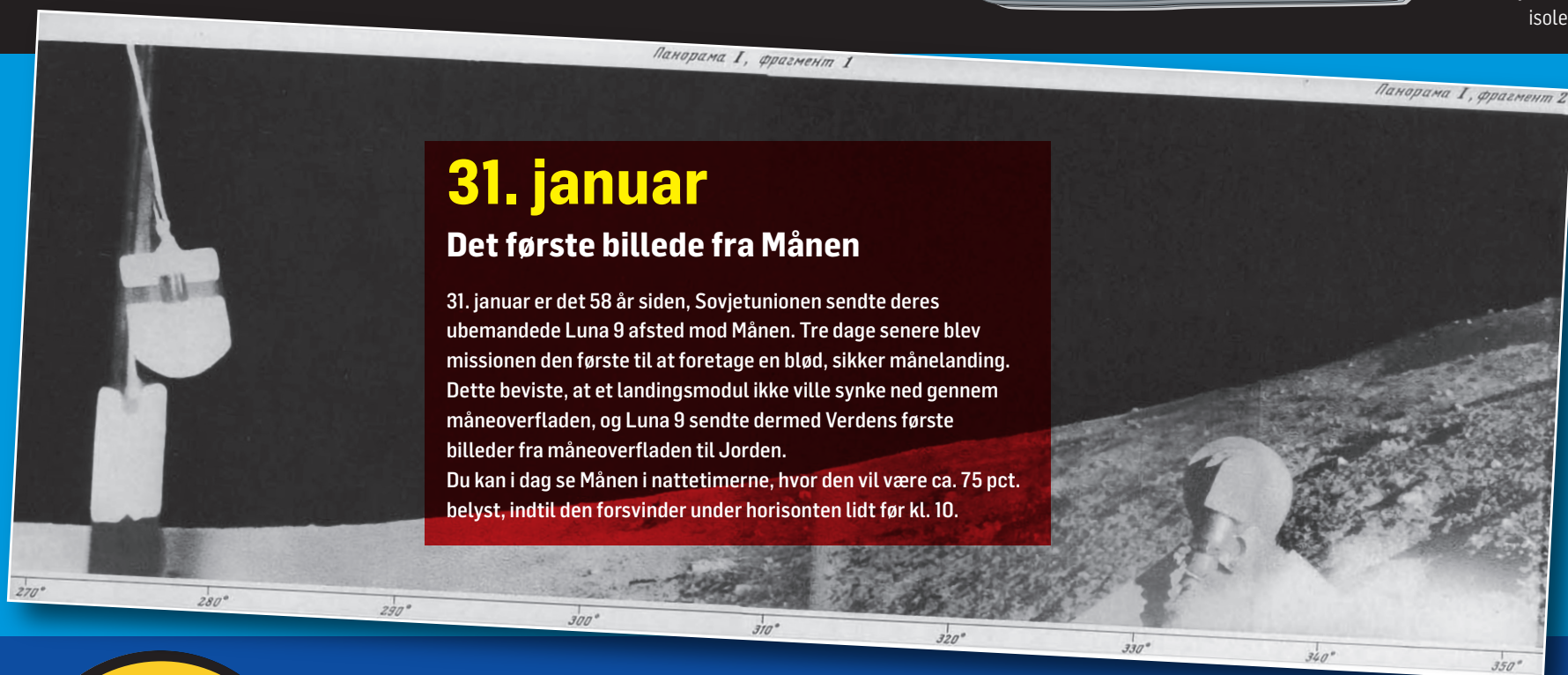
2,4 m

Hubble-teleskopets spejl til sammenligning

SKJOLDET

Består af 5 lag hårtynde temperaturisolerende folier

31. januar

Det første billede fra Månen

31. januar er det 58 år siden, Sovjetunionen sendte deres ubemandede Luna 9 afsted mod Månen. Tre dage senere blev missionen den første til at foretage en blød, sikker månelanding. Dette beviste, at et landingsmodul ikke ville synke ned gennem måneoverfladen, og Luna 9 sendte dermed Verdens første billeder fra måneoverfladen til Jorden. Du kan i dag se Månen i nattetimerne, hvor den vil være ca. 75 pct. belyst, indtil den forsvinder under horisonten lidt før kl. 10.

Hold øje: Muninn-missionen

Sidste år blev Andreas Mogensen sendt mod den internationale rumstation (ISS) på Huginn-missionen – der blev opkaldt efter Odins ene ravn. Nu er endnu en tur til ISS på trapperne, når Muninn-missionen – opkaldt efter Odins anden ravn – sender den svenske astronaut Marcus Wandt på sin første rumrejse. I samarbejde med Nasa er denne mission den tredje private opsendelse af Axiom Space, som også vil have Tyrkiets første astronaut om bord. Hvis du gerne vil vide, hvornår du kan se ISS, kan du downloade appen 'Spot the Station' eller orientere dig online: spotthestation.nasa.gov